

Amirkabir Journal of Mechanical Engineering

Amirkabir J. Mech Eng., 53(special issue 2) (2021) 251-254 DOI: 10.22060/mej.2020.17233.6543

Kinematic Modeling of a Spatial Soft Robot by an Improved Analytical Method Based on Serial Robots

S. Akbari¹, H. Ghafarirad^{1*}, M. Zareinejad²

¹ Mechanical Engineering Department, Amirkabir University of Technology (Tehran Polytechnic), Tehran, Iran ² New Technologies Research Center, Amirkabir University of Technology (Tehran Polytechnic), Tehran, Iran

ABSTRACT: In this paper, kinematic modeling of a soft pneumatic robot, including a combination of 3 soft actuators, with the capability of spatial positioning is presented. The proposed kinematic model in this research, unlike former methods, corresponds to the physics of robot and the main idea is modeling its configuration and movement by serial rigid robots which generate the same configuration and movement. The given kinematic model consists of forward and inverse problems and uses accurate geometrical solutions. In addition, the velocity Jacobian of soft robot has been determined by two different approaches based on rigid serial robot principles. Furthermore, the robot workspace and its configurations have been determined by considering the kinematic constraints. Modeling accuracy has been evaluated by finite element simulation and also experiments. Simulation results show the maximum error of 1.6% for the inverse kinematic model and the maximum error of forward kinematic model has been 13% in experiments due to manufacturing errors and gravity effects. These results demonstrate that the proposed model has proper accuracy for motion modeling and its control in future works.

Review History:

Received: Oct. 17, 2019 Revised: Dec.28, 2019 Accepted: Jan. 26, 2020 Available Online:Feb. 11,2020

Keywords:

Soft Pneumatic Actuator Kinematic Modeling Constant Curvature Celocity Kinematics Workspace

1. INTRODUCTION

Soft robotic systems have received major attention in recent years. These robots consist of soft materials and a continuously deformable structure with muscle-like actuators that emulate biological systems and have a relatively large number of degrees of freedom as compared to hard robots [1].

For modeling the forward kinematics of the soft robot, it should be considered that the deformation of soft robot is inherently continuous, complex, and compatible with the environment. Also, it is permanently under actuation and has inactive degrees of freedom in it, so designers typically model the kinematics of the soft robot by using simplified assumptions like piecewise Constant Curvature (CC) assumption [2]. The most famous method for solving forward kinematics was proposed by Webster and Jones [3]. They solved the forward kinematic problem of several types of continuous robots assuming that most parts of the robot bend at a constant curvature, completely and in five different ways. However, their paper lacks laboratory results and analysis. Godage used a numerical and computational method to solve the kinematics of a soft robot based on the shape function of the actuator [4]. This approach has been the most stable numerical model presented so far and simulates movement and configuration of the robot in space accurately. Walker and Frazelle presented an approximate and geometric model and compared it to the models of Godage, Allen and Jones for the OctArm robot [5]. The average error of the model of Jones and Allen for this robot was less than that of the Frazelle and Godage model.

The aforementioned researches on kinematic modeling of soft robots usually use mathematical, innovative, and sometimes complex methods independent of the physics of the system with excessive degrees of freedom to express the kinematics of the robot, regardless of the degree of accuracy. The purpose of this study is to present an improved analytical kinematic modeling method based on kinematic models of rigid robots. To this end, we propose models based on serial robots by inspiration from the behavior of soft actuators, which can simulate the kinematic behavior of soft actuators. Consequently, the principles of serial robots can be used to analyze the kinematic behavior of soft robots by applying some modifications.

2. METHODOLOGY

Most modelings in the field of soft robots have based their assumptions on constant curvature assumption and no twisting. In this study, this assumption is the basis of the modeling too, so the bending of the soft spatial robot has been simplified as shown in Fig. 1.

Mapping from the configuration space to the Cartesian space is obtained by using a proposed analog model. This model finds the position of the end-effector by matching shape and motion of the robot with shape and motion created by a rigid serial robot.

The model shown in Fig. 2 has four degrees of freedom but using the constant curvature assumption causes the two

*Corresponding author's email: Ghafarirad@aut.ac.ir

Fig. 1. Simplification of bending and determination of shape parameters of the robot in space

Fig. 2. D-H Frames for the 4-DOF model of the soft arm

prismatic joints to be coupled together. The transformation matrix in this model is achieved similar to the previous two models as in Eq. (1). The advantage of this model is the application of the serial robot rules and simplification of the movement of a soft robot with the familiar motion of a rigid robot. Physical compatibility with the original robot and the ability to use it for finding velocity Jacobins also make it superior to other models.

$$T = \begin{bmatrix} \cos\varphi\cos\theta & -\sin\varphi & \cos\varphi\sin\theta & r\cos\varphi(1-\cos\theta)\\ \sin\varphi\cos\theta & \cos\varphi & \sin\varphi\sin\theta & r\sin\varphi(1-\cos\theta)\\ -\sin\theta & 0 & \cos\theta & r\sin\theta\\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$
(1)

3. VELOCITY JACOBIANS

According to the presented analytical models, it is possible to calculate the Jacobians of the robot by the conventional methods of serial robots, however, by applying the changes caused by constraints of the motions of the soft robots. According to the velocity propagation method in the conventional serial robots, the Jacobian matrix of the soft robot was obtained as in Eq. (2).

$$\mathbf{v} = \begin{bmatrix} -r \, s \, \varphi \left(1 - c \, \theta\right) & r \, c \, \varphi \, s \, \theta & c \, \varphi \left(1 - c \, \theta\right) \\ r \, c \, \varphi \left(1 - c \, \theta\right) & r \, s \, \varphi \, s \, \theta & s \, \varphi \left(1 - c \, \theta\right) \\ 0 & r \, c \, \theta & s \, \theta \\ 0 & -s \, \varphi & 0 \\ 0 & c \, \varphi & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{\varphi} \\ \dot{\theta} \\ \dot{r} \end{bmatrix}$$
(2)

In the alternative method, for the proposed four-degreeof-freedom model, because of the virtual constraints between

Fig. 3. Actuator workspace and robot configuration in it

two and four degrees of freedom for harmonious and uniform movement, the conventional method of modified serial robots must be rewritten and the effect of these two degrees of freedom must be applied simultaneously on the end-effector velocity at the Jacobian matrix as in Eq. (3) and the Jacobian matrix is equal to the Jacobian obtained in Eq. (2).

$$J^{0} = \begin{bmatrix} z_{1} \times (o_{5} - o_{1}) & z_{3} \times (o_{5} - o_{3}) & z_{2} + z_{4} \\ z_{1} & z_{3} & 0 \end{bmatrix}$$
(3)

4. WORKSPACE

Each soft robot can only increase or decrease to a certain extent depending on its material and physical structure. To obtain the workspace in this study, the initial length of the robot is assumed to be 200 mm, and this maximum value is assumed to be equal to half of the initial length of the robot in expansion or contraction. So, the allowed range for the length of the actuators is:

$$l_{\text{allowable}} \in \left(l_{0} - \frac{l_{0}}{2}, l_{0} + \frac{l_{0}}{2}\right) = \left(\frac{l_{0}}{2}, \frac{3l_{0}}{2}\right)$$
(4)

Drawing the workspace of this robot using Eq. (4) must be with attention to satisfaction of geometrical constraints between actuators with the help of inverse kinematic relations. Fig. **3** shows the result of the possible workspace.

5. VERIFICATION BY SOFTWARE SIMULATION AND EXPERIMENTAL RESULTS

In Fig. 1, a simulated soft robot is shown in the Abaqus software. The robot is actuated by various pressures inside it to move through space. The only loading on the robot is the pressure inside the actuators, meaning that there is no gravity. Despite the error centers in the software drawing and calculation of the parameters, the highest error in the simulation was 1.6%, which involved the actuation of only one actuator with a pressure of 1 bar, and in calculating the length of the three actuators which is insignificant.

Experimental tests for verifying the kinematic models were performed using a soft robot depicted in Fig. 4. Errors of the kinematic model compared with the experimental tests include the inaccuracy of the size of the robot actuators due to manufacturing errors, the perturbation, and inaccuracy of

Fig. 4. The robot used in experiments

Table 1. The results of experimenting the second condition (actuation of only two actuators)

Pressure (bar)	У ^{Meas.} (mm)	Z _{Meas.} (mm)	yCC (mm)	zCC (mm)	%errory	%errorz
0.4	20.9	178.2	23.2	179.4	9	0.6
0.6	33.6	179.9	37.2	182.2	9.6	1.2
0.8	47	184	53.9	183	12.8	0.5

actuator length changes, the error of zeroing initial locations due to the limitations of the camera installation, and so on. Of course, the main reason for the error in the empirical test is to exclude the effect of gravity in the CC model, and this error exists in all constant curvature methods which did not consider gravity.

Table 1 presents the results of the experiments and compares them with the CC kinematic model for actuation of only two actuators.

6. CONCLUSIONS

In this paper, to simplify the problem of moving of soft robots, a three-degree-of-freedom spatial soft robot was replaced by a serial rigid robot whose shape and end-effector position were the same as the final shape of the actuated soft robot. The advantage of this method is the simplicity and application of serial robot rules and their compliance with the physics of the robot, which has not been noticed in most previous models. The results show 1.6% error for the inverse kinematic model compared with the simulation results. Also, the evaluation of model accuracy against the results of a laboratory robot motion in a spatial actuation indicates an error of at most 13% for the kinematic model in detecting the position of end-effector in the *y*-direction. Therefore, considering the sources of errors in simulation and empirical test measurements, the proposed model has good accuracy.

REFERENCES

- D. Rus, M.T. Tolley, Design, fabrication and control of soft robots, Nature, 521(7553) (2015) 467-475.
- [2] W. Felt, Sensing Methods for Soft Robotics, PH.D. Thesis, University of Michigan, 2017.
- [3] R.J. Webster III, B.A. Jones, Design and kinematic modeling of constant curvature continuum robots: A review, The International Journal of Robotics Research, 29(13) (2010) 1661-1683.
- [4] I.S. Godage, D.T. Branson, E. Guglielmino, G.A. Medrano-Cerda, D.G. Caldwell, Shape function-based kinematics and dynamics for variable length continuum robotic arms, in: 2011 IEEE International Conference on Robotics and Automation, IEEE, 2011, pp. 452-457.
- [5] A. Chawla, C. Frazelle, I. Walker, A Comparison of Constant Curvature Forward Kinematics for Multisection Continuum Manipulators, in: 2018 Second IEEE International Conference on Robotic Computing (IRC), IEEE, 2018, pp. 217-223.

HOW TO CITE THIS ARTICLE

S. Akbari, H. Ghafarirad, M. Zareinejad, Kinematic Modeling of a Spatial Soft Robot by an Improved Analytical Method Based on Serial Robots . Amirkabir J. Mech Eng., 53(special issue 2) (2021) 251-254.

.DOI: 10.22060/mej.2020.17233.6543

This page intentionally left blank

نشریه مهندسی مکانیک امیر کبیر

نشریه مهندسی مکانیک امیرکبیر، دوره ۵۳ شماره ویژه ۲ ، سال ۱۴۰۰، صفحات ۱۰۶۵ تا ۱۰۸۰ DOI: 10.22060/mej.2020.17233.6543

مدلسازی سینماتیکی ربات نرم فضایی به روش تحلیلی بهبودیافته مبتنی بر رباتهای سری

سپیده اکبری'، حامد غفاریراد'*، محمد زارعینژاد

^۱ دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، تهران، ایران ^۲ پژوهشکده فناوریهای نو، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، تهران، ایران

تاریخچه داوری: دریافت: ۱۳۹۸/۰۷/۲۵ بازنگری: ۱۳۹۸/۱۰/۰۷ پذیرش: ۱۳۹۸/۱۱/۰۶ ارائه آنلاین: ۱۳۹۸/۱۱/۲۲

کلمات کلیدی: عملگر نرم نیوماتیکی مدلسازی سینماتیکی انحنا ثابت سینماتیک سرعت فضایکاری

حرکت کنند، حالت ارتجاعی به خود بگیرند یا مانورهای سریع و

پیوسته انجام دهند؛ مانند مانور فرار ماهیها [۱]. همچنین مقاومت

کم در برابر نیروهای فشاری و تغییرشکل بسیار زیاد در این رباتها،

آنها را برای کاربردهایی در کنار انسان ایمن کردهاست؛ مانند رباتهای

روشهای مختلفی برای طراحی و تحریک یک عملگر نرم وجود

دارد؛ یکی از پرکاربردترین نوع عملگرهای نرم، عملگرهای الاستومری

سیالاتی^۲ است. این عملگرها می توانند حرکات خروجی پیچیدهای

را با استفاده از یک سیستم کنترل ورودی ساده یعنی تحریک با

یک سیال کاری، ایجاد کنند. این قابلیت که در اندامهای حرکتی

جراحی، توان بخشی و امدادر سان [۲].

خلاصه: در این مقاله مدلسازی سینماتیکی یک ربات نرم نیوماتیکی، شامل ترکیب موازی سه عملگر نرم، با قابلیت موقعیتدهی فضایی مورد بررسی قرار گرفته است. روش پیشنهادی بررسی سینماتیک ربات در این پژوهش، برخلاف مدلهای پیشین، با فیزیک ربات نرم همخوانی داشته و ایدهی اصلی آن، مدل کردن شکل و حرکت ربات نرم با رباتهای صلب سری است که شکل و حرکت مشابهی ایجاد نماید. مدل سینماتیکی ارائه شده شامل حالات مستقیم و معکوس بوده و از روشهای دقیق هندسی بهره میبرد. همچنین، ژاکوبین سرعت مجری نهایی ربات نرم با دو روش مختلف، مبتنی بر صل و از روشهای دقیق هندسی بهره میبرد. همچنین، ژاکوبین سرعت مجری نهایی ربات نرم با دو روش مختلف، مبتنی بر اصول رباتهای دقیق هندسی بهره میبرد. همچنین، ژاکوبین سرعت مجری نهایی ربات نرم با دو روش مختلف، مبتنی بر اصول ربات های سری، استخراج گردیده است. در ادامه، فضایکاری ربات با توجه به قیود سینماتیکی، مشخص و شکل ربات در آن فضا تعیین گردید. صحهگذاری مدل سازی جدید ارائه شده، توجه به قیود سینماتیکی، مشخص و شکل ربات در آن فضا تعیین گردید. صحهگذاری مدل سازی جدید ارائه شده، توسط شبیه سازی المان محدود و همچنین برای مدل سینماتیکی مینان محدود نشان دهنده ی حداکثر ۱/۶ درصد خطا ربات در آن فضا تعیین گردید. صحهگذاری مدل سازی جدید ارائه شده، توسط شبیه سازی المان محدود و همچنین برای مدل سینماتیک معکوس پیشنهادشده می باشد. همچنین نتایج آزمایش تجربی، بیانگر حداکثر ۱۶ درصد خط برای مدل سینماتیک معکوس پیشنهادشده می باشد. همچنین نتایج آزمایش تجربی، بیانگر حداکثر ۱۶ درصد خط برای مدل سینماتیک معکوس پیشنهادشده می باشد. همچنین نتایج آزمایش تجربی، بیانگر حداکثر ۱۶ درصد خط برای مدل سینماتیک معکوس پیشنهادشده می باشد. همچنین نتایج آزمایش تجربی، بیانگر حداکثر ۱۶ درصد خط برای مدل سینماتیک معکوس پیشنهادشده می باشد. همچنین نتایج آزمایش تجربی، بیانگر مداکثر ۱۶ درصد خط برای مدود ازائه شده با توجه به ساده ازی ساختاری بر مبنای ربات های سری، دارای دقت مناس برای استان می دهد مدل حرک می در ازائه شده با توجه به ساده مازی ساختاری بر مبنای ربات های سری، دارای دقت مناسب برای استان می حرکتی و در ادامه کنترل ربات را خواهد داشت.

۱– مقدمه

در سالهای اخیر تحقیقات بر روی رباتهای نرم^۱ بسیار مورد توجه قرارگرفتهاست. این رباتها تشکیلشده از مواد نرم و یک ساختمان بهطور پیوسته تغییرشکلپذیر با عملگرهایی شبیه به ماهیچه هستند که از سیستمهای زیستی تقلید میکنند و تقریبا در مقایسه با رباتهای سخت، درجات آزادی خیلی بیشتری دارند. آنها میتوانند با انحنای بالا خم یا دچار پیچش شوند و بنابراین در فضاهای محدودشده، با تغییر پیوستهی مسیر بدنهی خود، شکلشان را با محیط منطبق کنند، اشیا را جابهجا کنند، بر روی زمین ناهموار

* نویسنده عهدهدار مکاتبات: Ghafarirad@aut.ac.ir

¹ Soft Robots

² Fluidic Elastomeric Actuators (FEAs)

کو با می مردمی (Creative Commons License) مردمی (Creative Commons

انواع حیوانات یافت می شود، این امکان را فراهم می کند که با اعمال تنش از طریق فشار سیال، تغییرشکلهایی در جهات مختلف حاصل شود [۳]. رباتهایی که از این عملگرها استفاده میکنند، ممکن است حرکت صفحهای یا فضایی داشته باشند؛ تکعملگرهای نرم خمشی تقویتشده با فیبر که از آنها در ساخت انگشتهای نرم برای رباتهای توان بخشی استفاده می شود، نمونه ای از ربات نرم یک درجه آزادی با حرکت صفحهای است [۴–۶]؛ دست زیستی شرکت فستو ۲ که معروف ترین ربات نرم صنعتی در اروپاست، نه درجه آزادی و سهبخشی بوده، در اثر تحریک سه عملگر مقید به هم در هر بخش از طریق اعمال فشار هوا، در فضای سهبعدی حرکت میکند [۷]. نمونهی جدیدتر این ربات که روبوتینو^۳ نام دارد، نوعی ربات متحرک است که برای جابهجایی اجسام از آن استفاده می شود و دو یا سه بخش دارد و مانند دست کمکی، هر بخش شامل سه عملگر سیالاتی است [۸]. با توجه به گستردگی کاربرد این رباتها و تفاوت رفتاری آنها با رباتهای صلب، مدلسازی سینماتیکی^۴ آنها حائز اهمیت گردیده است.

برای مدلسازی سینماتیک مستقیم رباتهای نرم، با توجه به تغییرشکل ذاتا پیوسته، پیچیده و سازگار با محیط در ربات نرم، همچنین تحت تحریک دائم بودن و وجود درجات آزادی غیرفعال در آن، طراحان معمولا سینماتیک ربات نرم را با استفاده از فرضهای ساده کننده مانند فرض انحنا ثابت تکهای^۵ مدل می کنند [۹]. در سال ساده کننده مانند فرض انحنا ثابت تکهای^۵ مدل می کنند [۹]. در سال مندسی پیچیدهای محاسبه کردند. با وجود اینکه در مدل آنها امکان و آزمایشگاهی بود [۱۰]. مشهورترین روش حل سینماتیک مستقیم را وبستر و جونز در سال ۲۰۱۰ ارائه دادند. آنها مسالهی سینماتیک مستقیم چند نوع از رباتهای پیوسته از جمله ربات نرم فضایی استوانهای شکل را با فرض اینکه بیشتر بخشهای ربات با انحنای مقالهی آنها فاقد نتایج و تحلیلهای آزمایشگاهی است [۱].

روشهایی مشابه با روش وبستر، در مقالات [۱۲–۱۴] برای

5 Piecewise Constant Curvature (CC)6 Real-time Kinematic Control

مدل سازی رباتهای دست کمکی زیستی فستو و دست کمکی زیستی فشرده^۷ استفاده شدهاست و هرکدام از آنها برای نزدیک کردن نتایج آزمایش و مدل سازی، از روشهایی مانند کالیبراسیون سینماتیکی^۸ یا درنظر گرفتن برخی ملاحظات عددی استفاده کردهاند. گوداگ در سال ۲۰۱۱ از روشی عددی و محاسباتی برای حل سینماتیک ربات نرم استفاده کرد که اساس آن، بهدست آوردن تابع شکل^۹ عملگر است. این رهیافت پایدارترین مدل عددی ارائه شده تابه حال بوده است و علاوه بر عدم خطا در حالات تکین، خطای موقعیت در هر نقطه را کمتر از ۲/۵ میلی متر بهدست می آورد؛ همچنین شکل و حرکت ربات در فضا را به طور دقیق شبیه سازی می کند [۱۶, ۱۵].

مال و همکارانش در سال ۲۰۱۴، سینماتیک ربات نرم را با فرض انحنا متغیر حل کردند؛ دقت این روش برای ربات دست کمکی فستو بیشتر از روشی است که خمش کل ربات را با یک انحنا درنظر می گیرد [۱۷]. آلن در سال ۲۰۱۷ با تعریف پارامترهای جدید هندسی، مدل انحنا ثابتی برای رباتی نرم ارائه داد که در آن، طول مقدسی، مدل انحنا ثابتی برای رباتی نرم ارائه داد که در آن، طول این مدل همواره معکوسپذیر است و در حالت تغییرطول خالص، مدلسازی را دچار خطا نمیکند [۱۸]. در سال ۲۰۱۸، گونگ اثر جاذبه را با درنظر گرفتن یک زاویه دوران اضافه در مدل خود درنظر آ۱۹]. والکر و فرازله در سال ۲۰۱۸ مدلی تقریبی و هندسی ارائه دادند و آن را با چهار مدل گوداگ، آلن و جونز برای ربات اوکت آرم^{۱۰} از مدل فرازله و گوداگ بودهاست [۲۰].

در زمینه مدلسازی سینماتیک معکوس، در سال ۲۰۰۶، جونز و والکر با روشی هندسی، طول ورودی عملگرهای نرم را بر اساس شکل ربات محاسبه کردند؛ اما با روش آنها، هر مقداری که برای طول عملگرها بهدست میآید، در عمل نمیتواند بهطور فیزیکی محقق شود؛ یعنی محدودیتهای فیزیکی ربات در این روش درنظر گرفته نشده و تنها رابطهای کلی برای حل مساله استخراج شدهبود تا نیمی از مسالهی سینماتیک معکوس ربات نرم را حل کند [۱۰]. سپس نپالی و همکارانش در سال ۲۰۰۹، راهحل تحلیلی اما ناقصی برای مسالهی

10 OctArm

Fiber-reinforced Soft Actuators

² Bionic Handling Assistant (BHA)

³ Robotino XT

⁴ Kinematic Modeling

⁷ Compact Bionic Handling Assistant (CBHA)

⁸ Kinematic Calibration

⁹ Shape Function

سينماتيك معكوس بازوى رباتيكي پيوستهي چندبخشي ارائه دادند [۲۱]؛ این روش، تنها نقاط ابتدا و انتهای ربات را درنظر می گیرد و سپس شکل و جهت آن را مشخص میکند اما طول عملگرهای نرم را در راهحل درنظر نمی گیرد و بهدلیل درنظر نداشتن کل بدنه ربات، مشكل ممانعت از برخورد با مانع را برطرف نمى كند. لاكهال و همکارانش در سال ۲۰۱۴، از قوانین رباتهای سری و موازی بهطور همزمان برای حل سینماتیک معکوس ربات استفاده کردند [۲۲]. آنها با برطرف کردن خطاهای آزمایش خود در سال ۲۰۱۶، به روشی دقیقتر برای مدلسازی دست یافتند که با نتایج آزمایشگاهی، هم پوشانی زیادی داشت [۲۳]. آموری و همکارانش در سال ۲۰۱۷، روشی ابتکاری برای حل سینماتیک معکوس ربات دست کمکی زیستی فشرده با استفاده از قوانین رباتهای موازی برای حل مسالهی معکوس ارائه دادند اما صحت این روش برای تمامی حالات ربات در فضای کاری خود، هنوز مشخص نشدهاست [۲۴]. در سال ۲۰۱۸، گونگ و همکارانش، طول عملگرهای نرم را با دانستن مختصات كارتزين مجرى نهايى ربات بهدست آوردند اما با فرض اينكه حتما همواره یکی از عملگرهای ربات در طول اولیهی خود باقی میماند [۲۵]. با اینکه حل مسالهی معکوس برای کنترل سادهتر ربات ضروری است، اما مقالاتی مانند [۲۶]، بهجای حل سینماتیک معکوس، از کنترل دینامیکی استفادہ می کنند.

تحقیقات اشاره شده در مورد مدل سازی سینماتیکی رباتهای نرم، صرف نظر از میزان دقت، معمولا از روش های ریاضی مستقل از فیزیک سیستم، ابتکاری و پیچیده با درجات آزادی بیش از حد لازم، جهت بیان سینماتیک ربات استفاده نمودهاست. هدف از این پژوهش، ارائه یک روش مدل سازی سینماتیکی تحلیلی بهبود یافته بر اساس مدل های سینماتیکی رباتهای صلب سری میباشد. برای این منظور، با ایده گرفتن از رفتار عملگرهای نرم، مدل هایی مبتنی بر رباتهای سری پیشنهاد می گردد، که بتواند رفتار سینماتیکی عملگرهای نرم را شبیه سازی نماید. در نتیجه با اعمال پاره ای تغییرات، میتوان از اصول حاکم بر رباتهای سری برای تحلیل رفتار سینماتیکی رباتهای نرم استفاده کرد. در این مقاله در بخش دوم، طراحی ربات فضایی موردنظر بیان میشود، سپس در بخش ۳، مدل سازی سینماتیکی آن به صورت

 Fig. 1. a) The actuator used in this research. b) Movement and configuration of the robot in bending.

 شکل ۱: الف) عملگر استفاده شده در این پژوهش. ب) نحوه حرکت و شکل ربات در خمش

مستقیم و معکوس بررسی می گردد. در بخش ۴، ژاکوبین سرعت^۳ موردنظر استخراج و در بخش ۵، نحوه تعیین فضای کاری ربات تشریح می شود. در بخش ۶ نتایج مدل سینماتیک ذکرشده با شبیه سازی و انجام آزمایش تجربی برای موقعیت ها صحت سنجی می گردد.

۲- طراحی ربات نرم

در این پژوهش از عملگر شکل ۱ (الف) استفاده شده که نوعی عملگر الاستومری سیالاتی است. این عملگر شامل ترکیب موازی سه عملگر نرم دیگر است که در سه گوشهی یک مثلث متساویالاضلاع جای گرفتهاند و با یکدیگر مقید شدهاند. جنس این عملگرها از رزین سیلیکونی[†] است. داخل این عملگرها توخالی بوده که برای ورود هوا به داخل عملگر استفاده میشود. در اثر تحریک هریک از این عملگرها از طریق اعمال فشار هوا، عملگر منبسط و دچار افزایش طول خالص میشود. اگر هوا با فشارهای نامساوی به داخل آنها وارد شود، عملگر ترکیبی مانند شکل ۱ (ب) دچار خمش میشود. اما اگر فشار داخل هر سه عملگر مساوی باشد، عملگر اصلی افزایش طول

۳- مدلسازی سینماتیکی

بیشتر مدلسازیهای انجامشده در زمینهی رباتهای نرم، فرض انحنا ثابت و عدم پیچش را مبنای کار خود قرار دادهاند. در

³ Velocity Jacobian

⁴ Silicon Rubber

¹ Work Space

² End Effector

این پژوهش نیز، این فرض مبنای مدلسازی است، بنابراین خمش ربات نرم مورد نظر در فضا، مانند شکل ۲ سادهسازی میشود. روش مدلسازی سینماتیک ارائهشده، استفاده از روش دقیق هندسی است و شامل دو بخش سینماتیک مستقیم و معکوس است و توجه اصلی این مقاله بر روی ارائهی روشی جدید در حل مساله سینماتیک عملگر با استفاده از رباتهای صلب سری است که در ادامه بررسی می گردد.

۱–۳– سینماتیک مستقیم

در ربات نرم که مفاصل ربات، مانند مفاصل رباتهای صلب، مشخص نیست، برای یافتن جهت و موقعیت انتهای ربات از روشهای معمول در رباتیک صلب استفاده نمی شود. برای این منظور از فضای شکل^۱ و فضای عملگرها^۲ به جای فضای مفصلی، برای دستیابی به موقعیت و جهت انتهای ربات استفاده می گردد. این روش در مقالاتی مانند [۱۱, ۱۱]، برای حل هندسی مسالهی سینماتیک مستقیم استفاده شدهاست و به طور خلاصه در شکل ۳ نمایش داده شدهاست.

طبق شکل ۳، برای حل مسالهی مستقیم با فضای شکل و فضای عملگر، دو مرحله وجود دارد؛ مرحله اول، یافتن پارامترهای شکل (r, θ, φ) بر اساس طول عملگرها (l_1, l_7, l_7) و مرحله دوم، یافتن موقعیت انتهای ربات (x, y, z) بر اساس پارامترهای شکل اینهای ربات را بر اساس ورودیهای آن که همان طول عملگرها انتهای ربات را بر اساس ورودیهای آن که همان طول عملگرها هستند، بهدست میآورد. در ادامه، روابط هر کدام از مراحل، بیان خواهدشد. تمامی این روابط در تعیین فضایکاری ربات استفاده می شوند.

۱-۳-۳- یافتن فضای شکل با استفاده از فضای عملگری

برای یافتن این تبدیل، باید از طریق روابط هندسی، رابطهی بین طول عملگرها و متغیرهای اصلی فضای شکلی یعنی θ و ϕ و مشخص شود. شکل t نمایی از عملگر تغییر شکل یافته به همراه سطح مقطع آن و نحوه قرارگیری عملگرها را نشان می دهد.

همانطور که در شکل ۴ مشخص است، هر سه عملگر ربات با یک زاویه خم گردیده و بنابراین، مرکز انحنای آنها در امتداد یکدیگر است. پس شعاع انحنای همهی عملگرها میتواند نسبت به این خط

Fig. 2. Simplification of bending and determination of shape parameters of the robot in space.

شکل ۲: سادهسازی خمش ربات و تعیین پارامترهای شکل ربات در فضا

Fig. 3. Steps to obtain forward kinematics of the soft robot. شکل ۳: مراحل بهدستآوردن سینماتیک مستقیم ربات نرم

محاسبه شود. در این صورت، شعاع انحنای هر عملگر از رابطه زیر مشخص میشود [۱۱]:

$$r_i = r - d \cos \varphi_i \tag{1}$$

در رابطه (۱)، d بیانگر فاصلهی هر عملگر از محور میانی ربات، r شعاع انحنای ربات و r_i شعاع انحنای هر عملگر را نشان میدهد. همچنین φ_i زاویه هر عملگر با امتداد تصویر بازوی خمشده بر صفحه $\mathbf{x} - \mathbf{y}$ است و $\mathbf{x} - \mathbf{y}$ به صورت زیر به دست می آید:

 $\cos \varphi_{1} = \sin \varphi$

$$\cos \varphi_2 = \cos \left(\pi + 30^\circ - \varphi\right) = -\cos \left(30^\circ - \varphi\right) = -\frac{\sqrt{3}}{2} \cos \varphi - \frac{1}{2} \sin \varphi \tag{Y}$$
$$\cos \varphi_3 = \cos \left(2\pi - 30^\circ + \varphi\right) = \cos \left(30^\circ + \varphi\right) = \frac{\sqrt{3}}{2} \cos \varphi - \frac{1}{2} \sin \varphi$$

از طرفی، طبق شکل ۴ طول محور میانی هر عملگر از رابطه زیر تعیین میشود:

 $l = r\theta \Longrightarrow l_i = r_i\theta \tag{(7)}$

¹ Configuration Space

² Actuator Space

Fig. 4. Arrangement of actuators in the soft arm and determination of coordinate axes and shape parameters therein. [11] شکل ۴: چیدمان عملگرها در بازوی نرم و تعیین محورهای مختصات و پارامترهای شکل در آن

مىشود:

با استفاده از رابطه (۹)، در نهایت زاویه $oldsymbol{arphi}$ بهصورت زیر محاسبه

$$\varphi = \tan^{-1} \frac{\sqrt{3} \left(l_2 + l_3 - 2l_1 \right)}{3 \left(l_2 - l_3 \right)} \tag{1.1}$$

مرحلهی آخر، بهدست آوردن شعاع انحنا (r) یا انحنا (k) است. برای این کار، ابتدا از رابطه (۳) استفاده می شود:

$$r\theta = l \tag{11}$$

$$\theta = l\kappa$$

$$\kappa = \frac{l - l_{i}}{ld \, \cos t_{i}} \tag{17}$$

اکنون رابطه (۶) در رابطه (۱۱) قرار داده می شود:

$$\kappa = \frac{l - l_i}{ld \cos \varphi_i} = \frac{\frac{l_1 + l_2 + l_3}{3} - l_i}{\frac{l_1 + l_2 + l_3}{3} d \sin \varphi} = (1\%)$$

$$\frac{l_2 + l_3 - 2l_1}{(l_1 + l_2 + l_3) d \sin \varphi}$$

در رابطه (۱۳)، مقدار
$$\sin \varphi$$
 مجهول است. با استفاده از هندسه
ساده و روابط بین نسبتهای مثلثاتی، مشخص است که:

$$\sin\left(\tan^{-1}\frac{y}{x}\right) = \frac{y}{\sqrt{x^2 + y^2}} \tag{14}$$

$$l = l_i + \theta d \, \cos \varphi_i \tag{(f)}$$

$$l = l_{1} + \theta d \cos \varphi_{1}$$

$$l = l_{2} + \theta d \cos \varphi_{2} \qquad (\Delta)$$

$$l = l_{3} + \theta d \cos \varphi_{3}$$

با جمع کردن دو طرف روابط (۵) و ترکیب روابط (۲) و (۵)، طول محور میانی بازوی نرم یا به اختصار طول بازو، بهصورت زیر محاسبه میشود:

$$l = \frac{l_1 + l_2 + l_3}{3}$$
(9)

حال باید زاویه ϕ مشخص شود. از رابطه (۵) نتیجه می شود:

$$l_1 - l_2 = \theta d \left(\cos \varphi_2 - \cos \varphi_1 \right) \tag{Y}$$

$$\theta d = \frac{l_1 - l_2}{\cos \varphi_2 - \cos \varphi_1} = \frac{l_2 - l_3}{\cos \varphi_3 - \cos \varphi_2} \tag{A}$$

$$\frac{l_1 - l_2}{l_2 - l_3} = \frac{-\frac{\sqrt{3}}{2}\cos\varphi - \frac{3}{2}\sin\varphi}{\sqrt{3}\cos\varphi} = -\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}\tan\varphi$$
(9)

Fig. 5. Modeling of the soft robot for solving forward kinematics. شکل ۵: مدل سازی ربات نرم برای حل سینماتیک مستقیم

Fig. 6. D-H Frames for the first 2-DOF model of the soft arm شکل ۶: چارچوبهای روش دناویت-هارتنبرگ^۱ برای مدل دو درجه آزادی اول برای بازوی نرم

1-D-H Parameters

با قرار دادن رابطه (۱۰) در رابطه (۱۴)،
$$\sin arphi$$
 بهدست می آید:

$$\sin \varphi = \frac{l_2 + l_3 - 2l_1}{2\sqrt{l_1^2 + l_2^2 + l_3^2 - l_1l_2 - l_1l_3 - l_2l_3}}$$
(1Δ)

اگر رابطه (۱۳) در رابطه (۱۵) گذارده شود، مقدار **۸** بهصورت زیر محاسبه خواهدشد:

$$\kappa = \frac{2\sqrt{l_1^2 + l_2^2 + l_3^2 - l_1l_2 - l_1l_3 - l_2l_3}}{d(l_1 + l_2 + l_3)}$$
(19)

بنابراین طبق رابطه (۶)، (۱۰) و (۱۴)، $m{ heta}$ و $m{ heta}$ برحسب طول عملگرها محاسبه شدند.

۲-۱-۲ یافتن موقعیت انتهای بازوی نرم بر اساس فضای شکل

در این بخش، تبدیل فضای شکل به فضای کارتزین با استفاده از سه مدل پیشنهادی بهدست میآید. این مدلها، موقعیت انتهای ربات نرم را با مطابقت شکل و حرکت آن، با شکل و حرکت یک ربات سری صلب، بدست میآورند. استفاده از ربات سری این امکان را ایجاد میکند که از قوانین مربوط به رباتهای سری برای تحلیل و بررسی سینماتیک ربات استفاده شود.

از بین این سه مدل، دو مدل ۲ درجه آزادی بوده که تنها برای تحلیل موقعیت مجری نهایی ربات قابل استفاده هستند و یک مدل ۴ درجه آزادی است که علاوه بر یافتن موقعیت، برای تحلیل ژاکوبینهای سرعت نیز استفاده می شود. این مدل ها به طور خلاصه در شکل ۵ نمایش داده شده اند.

مدل ۱: ربات سریال فضایی دورانی – دورانی اول:

این مدل در شکل ۶ نمایش داده شدهاست. اساس آن، مدل کردن ربات نرم تحریکشده، بهصورت رباتی سری با یک لینک صلب است که زاویهی آن قابل تغییر است و همچنین میتواند از صفحه خارج شود تا حرکت فضایی محقق گردد. موقعیت نهایی این لینک مطابق با موقعیت انتهایی بازوی نرم است. در این مدل، هر دو درجه آزادی ربات یعنی زوایای θ و ϕ بر روی همدیگر قرار دارند. نحوه چارچوب گذاری برای این مدل مطابق قراردادها و مانند شکل ۶ میباشد.

این مدل توجیهی فیزیکی برای شکل و حرکت ربات نرم ارائه نمی دهد اما موقعیت مجری نهایی آن را به درستی و به سادگی با استفاده از سه چارچوب و مانند رابطه (۱۷) به دست می آورد. جدول پارامترهای دناویت -هارتنبرگ نیز مطابق با جدول ۱ است.

جدول ۱: جدول پارامترهای دناویت-هارتنبرگ برای مدل دو درجه آزادی اول برای بازوی نرم Table 1. D-H Parameters table for the first 2-DOF model of the soft arm

α_{i-1}	a_{i-1}	d_i	$ heta_i$	Ι
•	•	•	φ	١
_٩٠	*	*	$-(\pi - \theta)$	٢
_٩٠	$r(1 - \cos\theta)$	rsinθ	π	٣

Fig. 7. D-H Frames for the second 2-DOF model of the soft arm شکل ۲: چارچوبهای روش دناویت-هارتنبرگ برای مدل دو درجه آزادی دوم برای بازوی نرم

با استفاده از جدول ۱، ماتریس تبدیل همگن نهایی بهصورت زیر بهدست آمد:

$$T = \begin{bmatrix} \cos\varphi\cos\theta & -\sin\varphi & \cos\varphi\sin\theta & r\cos\varphi(1-\cos\theta) \\ \sin\varphi\cos\theta & \cos\varphi & \sin\varphi\sin\theta & r\sin\varphi(1-\cos\theta) \\ -\sin\theta & 0 & \cos\theta & r\sin\theta \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$
(1Y)

طبق رابطه (۱۷)، مختصات مجری نهایی ربات در فضای کارتزین، بهصورت روابط زیر است:

$$x = r \cos \varphi \left(1 - \cos \theta \right) \tag{1}$$

$$y = r\sin\varphi(1 - \cos\theta) \tag{19}$$

$$z = r\sin\theta \tag{(Y •)}$$

بنابر روابط (۱۸)، (۱۹) و (۲۰)، موقعیت مجری نهایی ربات تابع سه متغیر θ و ϕ است که همان خواسته محاسبهی موقعیت مجری نهایی ربات بر اساس فضای شکل است.

مدل ۲: ربات سریال فضایی دورانی – دورانی دوم:

در مدل دوم، ربات نرم تحریک شده با فرض انحنا ثابت، به صورت یک ربات سری با دو لینک صلب با طول مساوی مدل شده است که

جدول ۲: جدول پارامترهای دناویت-هارتنبرگ برای مدل دو درجه آزادی دوم برای بازوی نرم Table 2. D-H Parameters table for the second 2-DOF model of the soft arm

α_{i-1}	a_{i-1}	d_i	$ heta_i$	Ι
•	•	•	φ	١
- ٩ •	r	•	$-(\pi - \theta)$	٢
- ٩ •	r	٠	π	٣

زاویهی بین آنها θ میتواند تغییر کند و کل این مجموعه میتواند از صفحه به اندازه φ خارج شود تا ربات در فضا حرکت کند. طول لینکها دارای مقدار r بوده که بصورت مجازی متغیر فرض میگردد. شکلی که از حرکت این لینکها بهدست میآید، مطابق با شکل بازوی نرم است و همان موقعیت را ایجاد خواهد کرد که در شکل ۷ مشخص شدهاست. این ربات دو درجه آزادی در فضا دارد که مربوط به زوایای θ و φ در شکل ۷ است. همچنین نحوهی چارچوبگذاری برای این مدل طبق قراردادها و مانند شکل ۷ میبشد.

پارامترهای دناویت-هارتنبرگ ربات پیشنهادی مطابق با جدول ۲ است.

بطور مشابه، با استفاده از جدول ۲، ماتریس تبدیل همگن نهایی

Fig. 8. D-H Frames for the 4-DOF model of the soft arm شکل ۸: چارچوبهای روش دناویت−هارتنبرگ برای مدل چهار درجه آزادی بازوی نرم

بهصورت زير بهدست آمد:

	$\cos \varphi \cos \theta$	$-\sin \varphi$	$\cos \varphi \sin \theta$	$r\cos\varphi(1-\cos\theta)$	
T	$\sin \varphi \cos \theta$	$\cos \varphi$	$\sin \varphi \sin \theta$	$r\sin \varphi (1-\cos \theta)$	(\mathbf{T})
1 =	$-\sin\theta$	0	$\cos \theta$	$r\sin\theta$	
	0	0	0	1	

مشاهده می گردد که ماتریس تبدیل در رابطه (۲۱) همانند ماتریس روش قبل خواهد بود. مزیت این مدل، مطابقت آن با ربات نرم در شکل و فیزیک ربات و استفاده از دو لینک به صورت سری است که باعث ساده سازی تحلیل ها در بررسی حرکت نرم می شود. همچنین این مدل بر خلاف مدل های ارائه شده ی پیشین، موقعیت مجری نهایی ربات را تنها با سه چار چوب و به سادگی به دست می آورد.

مدل ۳: ربات سریال فضایی دورانی- کشویی- دورانی-کشویی وابسته:

مدل سوم چهار درجه آزادی دارد و از چهار لینک صلب که بهطور سری به یکدیگر متصل شدهاند، استفاده میکند که شکل ناشی از حرکت آنها، شکل ربات نرم تحریکشده با فرض انحنا ثابت را ایجاد میکند؛ در حقیقت طول لینکها متغیر است و درجه آزادی محسوب میشود. زاویهی بین دو لینک هم میتواند تغییر کند. همچنین کل مجموعه میتواند از صفحه خارج شود تا در فضای سهبعدی قرار گیرد. این مدل و نحوهی چارچوب گذاری آن در شکل ۸ نمایش داده شدهاست.

جدول ۳ پارامترهای دناویت-هارتنبرگ را در این حالت نشان میدهد.

به دلیل داشتن دو مفصل دورانی و دو مفصل کشویی، این مدل

جدول ۳: جدول پارامترهای دناویت-هارتنبرگ برای مدل چهار درجه آزادی بازوی نرم

Table 3. D-H Parameters table for the 4-DOF model of the soft

α_{i-1}	a_{i-1}	d_i	θ_i	i
*	٠	•	<i>φ</i> -٩٠	١
_9 •	•	r	_٩ ·	٢
٩٠	•	•	θ	٣
٩٠	•	r	_٩•	۴
_9 •	•	•	٩٠	۵

چهار درجه آزادی است. اما استفاده از فرض انحنا ثابت باعث می شود که دو مفصل کشویی از یک پارامتر استفاده کنند و با یکدیگر کوپل باشند. ماتریس تبدیل در این مدل با توجه به جدول ۳ نوشته می شود و مانند دو مدل قبلی، مطابق با ماتریس (۱۷) به دست می آید. مزیت این مدل، استفاده از قوانین رباتهای سری و ساده سازی حرکت نرم با حرکت آشنای یک ربات صلب است. همچنین مطابقت فیزیکی با ربات اصلی و امکان استفاده از آن برای یافتن ژاکوبین های سرعت، باعث برتری آن بر سایر مدل ها می باشد که در ادامه مقاله، این ژاکوبین به دست خواهد آمد.

۲-۳- سینماتیک معکوس

مانند مسالهی مستقیم، حل مسالهی معکوس برای ربات نرم نیز در دو مرحله انجام میشود؛ مرحلهی اول، متغیرهای فضای شکلی یعنی heta و ϕ را بر حسب متغیرهای فضای کارتزین بهدست

Revolute

² Prismatic

می آورد و مرحله دوم، ورودی های ربات را بر اساس متغیرهای فضای شکلی تعیین می کند.

۱-۲-۳- یافتن فضای شکل بر حسب فضای کارتزین

متغیرهای فضای شکل با استفاده از روابط (۱۸)، (۱۹) و (۲۰) بر حسب متغیرهای فضای کارتزین استخراج میشوند؛ برای محاسبه زوایه *φ*، از تقسیم رابطه (۱۹) بر رابطه (۱۸) استفاده میشود، بنابراین:

$$\varphi = \tan^{-1} \frac{y}{x} \tag{(11)}$$

برای محاسبه *r* از هر سه رابطه (۱۸)، (۱۹) و (۲۰) استفاده می شود؛

$$x^{2} + y^{2} = r^{2} \left(1 - \cos \theta \right)^{2}$$
 (17)

رابطه (۲۳) نتیجه میدهد:

$$1 - \cos\theta = \frac{\sqrt{x^2 + y^2}}{r}$$
(۲۴)

همچنين

$$x^{2} + y^{2} + z^{2} = r^{2} (1 - \cos \theta) + r^{2} \sin^{2} \theta = 2r^{2} (1 - \cos \theta)$$
 (Y Δ)

برای محاسبه r رابطه (۲۴) در رابطه (۲۵) قرار داده می شود:

$$r = \frac{1}{\kappa} = \frac{x^2 + y^2 + z^2}{2\sqrt{x^2 + y^2}}$$
(YF)

حال برای محاسبه $oldsymbol{ heta}$ ، ابتدا از رابطه (۲۵) استفاده می شود:

$$\cos\theta = 1 - \frac{x^2 + y^2 + z^2}{2r^2}$$
(YY)

و با جایگذاری r از رابطه (۲۶) در رابطه (۲۷)، heta بهدست میآید:

$$\theta = \begin{cases} \cos^{-1}\left(1 - \kappa\sqrt{x^{2} + y^{2}}\right), \ z > 0\\ 2\pi - \cos^{-1}\left(1 - \kappa\sqrt{x^{2} + y^{2}}\right), \ z \le 0 \end{cases}$$
(YA)

مشخص است که اگر انتهای بازوی نرم، در قسمت z های منفی

قرار گیرد، مقدار heta باید مطابق با رابطه (۲۸)، اصلاح شود تا محل انتهای ربات را بهطور دقیق مشخص کند.

۲-۲-۳ یافتن فضای عملگری بر حسب فضای شکل

با قراردادن رابطه (۲) و (۳) در رابطه (۴) و (۵)، طول هرکدام از عملگرها بهطور جداگانه برحسب ۲، **θ** و $oldsymbol{ \phi}$ مشخص می شود:

$$l_{1} = \theta \left(r - d \sin \varphi \right)$$

$$l_{2} = \theta \left(r + d \cos \left(\varphi - \frac{\pi}{6} \right) \right)$$

$$l_{3} = \theta \left(r - d \cos \left(\varphi + \frac{\pi}{6} \right) \right)$$
(Y9)

در رابطه (۲۹)، طول هریک از عملگرها که مطابق با شکل ۴ نامگذاری شدهاند، برحسب پارامترهای اصلی شکل مشخص شدهاست و *d* بیانگر فاصلهی هر عملگر از محور میانی ربات است که برای هر سه عملگر یکسان است.

۴- سینماتیک سرعت

منظور از سینماتیک سرعت، یافتن ماتریس ژاکوبین است که سرعت مفاصل ربات را به سرعت مجری نهایی در فضای کارتزین مربوط می کند. به علت نبودن مفاصل مشخص و تبدیل فضای مفصلی به دو فضای شکلی و فضای عملگری در ربات نرم، در اینجا هم برای یافتن ژاکوبین باید دو مرحله طی شود؛ یک ژاکوبین برای ارتباط سرعتهای طول عملگرها به سرعت تغییر متغیرهای فضای شکلی و ژاکوبین دیگر برای ارتباط سرعت تغییر متغیرهای فضای شکلی به سرعتهای کارتزین مجری نهایی ربات.

نکته حائز اهمیت آن است که با توجه به مدل های تحلیلی ارائه شده، میتوان از روشهای متداول رباتهای سری، البته با اعمال تغییراتی ناشی از قیود حرکتی رباتهای نرم، ژاکوبین ربات را محاسبه نمود. در این پژوهش، تنها ژاکوبین دوم ربات نرم به روشهای انتشار سرعت^۱ و یک راهبرد جایگزین^۲ محاسبه میشود. طبق روش انتشار سرعت در ربات های سری متداول، ماتریس ژاکوبین ربات نرم به صورت رابطه (۳۰) بهدست آمد.

¹ Velocity Propagation

² Alternative Approach

$$\mathbf{v} = \begin{bmatrix} -r \, s \, \varphi \left(1 - c \, \theta\right) & r \, c \, \varphi \, s \, \theta & c \, \varphi \left(1 - c \, \theta\right) \\ r \, c \, \varphi \left(1 - c \, \theta\right) & r \, s \, \varphi \, s \, \theta & s \, \varphi \left(1 - c \, \theta\right) \\ 0 & r \, c \, \theta & s \, \theta \\ 0 & -s \, \varphi & 0 \\ 0 & c \, \varphi & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \dot{\varphi} \\ \dot{\theta} \\ \dot{r} \end{bmatrix}$$
(7')

در استفاده از روش جایگزین، برای مدل چهار درجه آزادی دو وابستهی ارائهشده، بهدلیل وجود قید مجازی بین درجه آزادی دو و چهار برای حرکت هماهنگ و یکسان، باید روش متداول رباتهای سری اصلاح شده و اثر این دو درجه آزادی بهصورت همزمان در سرعت مجری نهایی در ژاکوبین اعمال گردد؛ بهصورت رابطه (۳۱):

$$J^{0} = \begin{bmatrix} z_{1} \times (o_{5} - o_{1}) & z_{3} \times (o_{5} - o_{3}) & z_{2} + z_{4} \\ z_{1} & z_{3} & 0 \end{bmatrix}$$
(^w1)

در رابطه (۳۱)، ستون اول، نرخ تغییر زاویه φ ، ستون دوم نرخ تغییر زاویه θ و ستون سوم، نرخ تغییر طول لینک r است. علت جمعشدن z_r و z_r در این ستون، کوپل بودن متغیر دو مفصل کشویی به دلیل استفاده از فرض انحنا ثابت است؛ یعنی نرخ تغییر r، از هر دوی z_r و z_r تأثیر مستقل می پذیرد، بنابراین باید این دو ستون با یکدیگر جمع شوند. با استفاده از رابطه (۳۱) و روش بیانشده، ماتریس ژاکوبین به صورت رابطه (۳۲) حاصل شد.

$$J^{\circ} = \begin{bmatrix} -r s \varphi (1 - c \theta) & r c \varphi s \theta & c \varphi (1 - c \theta) \\ r c \varphi (1 - c \theta) & r s \varphi s \theta & s \varphi (1 - c \theta) \\ 0 & r c \theta & s \theta \\ 0 & -s \varphi & 0 \\ 0 & c \varphi & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$
("T)

در این حالت هم ماتریس ژاکوبین در رابطه (۳۲)، با ژاکوبین حاصل از روش انتشار سرعت در رابطه (۳۰)، برابر است. برای صحتسنجی ژاکوبین سرعتهای خطی که سه سطر اول ژاکوبینهای سرعت را تشکیل میدهند، کافی است با روش مشتق گیری مستقیم، از مقادیر حاصل برای متغیرهای فضای کارتزین (سه سطر اول از ستون چهارم ماتریس رابطه (۱۷))، نسبت به متغیرهای r θ و φ مشتق گرفته شود. نتیجهی این کار، ژاکوبین سرعتهای خطی را به صورت رابطه

(۳۳) و صحت ژاکوبینهای (۳۰) و (۳۲) را نشان میدهد.

$$J_{v}^{\theta} = \begin{bmatrix} -r s \varphi (1 - c\theta) & r c \varphi s \theta & c \varphi (1 - c\theta) \\ r c \varphi (1 - c\theta) & r s \varphi s \theta & s \varphi (1 - c\theta) \\ 0 & r c \theta & s \theta \end{bmatrix}$$
(77)

ژاکوبین حاصل شده که به روشی نو و براساس روشهای اصلاح شده مبتنی بر رباتهای سری بدست آمده است، با مراجع موجود همانند مقاله [۱۰] که با روشهای گذشته بدست آورده اند، صحه گذاری گردیده است. نتایج نشان می دهد که مدل تحلیلی ارائه شده، به سادگی و به روش تعمیم مدل های استاندارد ربات های سری، می تواند ژاکوبین رباته ای نرم یک تکه ای و چند تکه ای را در یک مرحله استخراج نماید؛ در صورتی که در مقاله [۱۰]، این کار طی دو مرحله انجام شده و حجم محاسبات را افزایش داده است؛ بنابراین مزیت این روش جدید، سادگی و کاهش قابل ملاحظه حجم محاسبات است.

۵- فضای کاری و شکل ربات در آن

هدف این بخش یافتن نقاطی از صفحه است که مجری نهایی عملگر میتواند به آنها برسد. با توجه به فرضیات حرکت ربات که در قسمتهای قبل ذکر شد و با توجه به شکل ۲، برای داشتن فضایکاری در سه بعد، کافی است فضایکاری در دو بعد بهدست آید و سپس شکل حاصل از این فضا حول محور z دوران یابد.

هر ربات نرم، با توجه به جنس مادهی سازنده و ساختمان فیزیکی خود، تنها تا مقدار مشخصی میتواند افزایش یا کاهش طول بدهد. مشخص است که برای ترسیم فضایکاری نیاز به دانستن محدوده افزایش یا کاهش طول میباشد. برای ترسیم فضایکاری در این پژوهش، طول اولیه ربات ۲۰۰ میلیمتر فرض شده و این حداکثر مقدار بهطور فرضی برابر با نصف طول اولیهی ربات، برای افزایش و نیز کاهش طول، در نظر گرفته شدهاست. بنابراین بازهی مجاز برای طول عملگرها عبارت است از:

$$l_{\text{allovable}} \in \left(l_0 - \frac{l_0}{2}, l_0 + \frac{l_0}{2}\right) = \left(\frac{l_0}{2}, \frac{3l_0}{2}\right) \tag{(\%)}$$

تفاوت اساسی این رباتها با ربات های صلب آن است که طول سه علمگر وابسته به هم هستند و هر سه مقدار دلخواه برای آنها، از

Fig. 9. a) The algorithm of drawing the workspace. b) Actuator workspace and robot configuration in it شکل ۹: (الف) الگوریتم ترسیم فضای کاری ربات. (ب) فضای کاری عملگر نرم و شکل ربات در آن

Fig. 10. Workspace of the robot with (a) d/l = 1 (b) compared with d/l = 0.12d/l = 0.12 شکل ۱۰: فضای کاری برای ربات با (الف) نسبت l = 1 (ب) مقایسه آن با حالت d/l = 0.12

نظر فیزیکی امکان پذیر نیست؛ بنابراین، ترسیم فضای کاری این ربات با استفاده از بازهی مجاز در رابطه (۳۴) باید به همراه ارضای قیود هندسی بین عملگرها با کمک روابط سینماتیک معکوس و مطابق با الگوریتم شکل ۹ (الف) محاسبه گردد. شکل ۹ (ب) نتیجهی فضای کاری ممکن را نمایش میدهد.

با دردستداشتن فضای کاری، نقاط انتهای بازو هم در دسترس میباشد. هر کدام از این نقاط، اگر در کد سینماتیک معکوس قرار دادهشوند، متغیرهای فضای شکل ربات یعنی heta و arphi بهدست میآیند. با استفاده از این پارامترها و فرض انحنا ثابت تکهای، در هر نقطه از فضای کاری می توان شکل بازوی نرم را مانند شکل ۹ (ب) ترسیم کرد. در این شکل، خطوط آبی، قرمز و مشکی، کمان مربوط به شکل ربات را در نقاطی دلخواه از فضای کاری نشان میدهند.

این فضای کاری، علاوه بر طول اولیه و حداکثر مقدار افزایش یا کاهش طول، وابسته به فاصلهی عملگرها از مرکز بازوی نرم (d) که

در شکل ۴ نمایش داده شده است، هم میباشد. هرچه نسبت این فاصله به طول اولیهی عملگر (d/l) کمتر باشد، فضای کاری بزرگتر خواهد شد؛ بهطوری که برای رباتی که این نسبت در آن نزدیک به ۱ است، ناحیهی فضای کاری بسیار کوچک است؛ مانند شکل ۱۰ (الف) که در آن، این نسبت برابر با یک است. این در حالی است که در شکل ۹ (ب)، این نسبت برابر با ۰/۱۲ است و در آن، ربات حتی می تواند از خط $\cdot = x$ پایین تر هم برود. تفاوت این دو حالت در شکل ۱۰ (ب) مشخص شدهاست.

۶- صحتسنجی مدل سینماتیک

برای ارزیابی مدل، هم از روش نرمافزاری و هم از روش تجربی استفاده شد که روش و نتایج هر کدام در ادامه مقاله بررسی می گردد.

۱-۶-صحه گذاری توسط شبیه سازی نرمافزاری

(mm)l _r	(mm)l _r	$(mm)l_{1}$	θ(°)	$arphi(^\circ)$	پارامترها درصد خطا
۱/۶	۱/۶	١/١	۰/۲	•	حالت ۱
١/٣	١/٣	١/٢	• • 9	•	حالت ۲
٠/٢	٠/٢	• / •)	• 8	• / • ١	حالت ۳
•	•	•/•٨	•/•٩	•	حالت ۴
۰/۴	۰ /٣	• /۶	• /۶	١/٩	حالت ۵
•	•	•	•	-	حالت ۶

جدول ۴: نتایج شبیه سازی نرم افزاری برای حالات مختلف تحریک عملگرها و موقعیت گیری ربات در فضا Table 4. Software simulation results for different kinds of actuation and robot configuration

در شکل ۱، ربات نرم شبیه سازی شده در نرمافزار آباکوس نمایش داده شده است. این ربات با اعمال فشارهای مختلف درون آن، تحریک می شود تا در فضا جابه جا شود. تنها بارگذاری بر روی ربات، همان فشارهای درون عملگرها است یعنی ربات در محیطی بدون جاذبه شبیه سازی شده است.

برای صحه گذاری نرمافزاری، ابتدا ربات تحریک شده در آباکوس، وارد کتیا^۲ شد و پارامترهای l_1 ، l_2 ، l_3 و φ برای آن محاسبه گردید. سپس موقعیت مجری نهایی ربات در آباکوس بهدست آمد، وارد کد سینماتیک معکوس شد و نتایج تحلیلی با مقادیر حاصل از محاسبات در کتیا، مقایسه گردید.

برای ربات شامل سه عملگر نرم، ۶ حالت مختلف تحریک توسط فشار عملگرها (P₁ , P₇ , P₇) باید بررسی شود:

۱ - تحریک تنها یک عملگر (۰، ۰ و ۱ بار)
۲ - تحریک فقط دو عملگر با دو فشار مساوی (۰، ۱ و ۱ بار)
۳ - تحریک فقط دو عملگر با دو فشار نامساوی (۰، ۲/۰ و ۱/۰ بار)
۴ - تحریک هر سه عملگر با دو فشار مساوی و یکی متفاوت (۱/۰،
۰/۵ و ۲/۰ بار)

۵- تحریک هر سه عملگر با سه فشار نامساوی (۰/۳ و ۰/۵ و ۰/۸ بار)

۶- تحریک هر سه عملگر با سه فشار مساوی (۱ بار)

صحه گذاری نرمافزاری، برای هر ۶ حالت ممکن انجام شد و نتیجه آن در جدول ۴ گزارش شده است. محاسبات مربوط به این بررسی، در مرجع [۲۷] به طور کامل ذکر شده است. با وجود مراکز خطایی که در ترسیم با نرمافزار و محاسبه ی پارامترها در آن وجود دارد، بیشترین خطا در بخش شبیه سازی، ۱/۶ درصد بوده است که مربوط به تحریک تنها یک عملگر با فشار ۱ بار است و در محاسبه ی طول عملگر سه بوده است که مقدار ناچیزی می باشد و در جدول ۴ مشخص شده است.

۲-۶-صحه گذاری توسط نتایج تجربی

آزمون تجربی برای صحتسنجی مدلهای سینماتیک با استفاده از ربات نرم شکل ۱۱ صورت پذیرفت. دوربین ریلسنس^۲ محصول شرکت اینتل^۴ برای استخراج مختصات مجری نهایی عملگر توسط پردازش تصویر مورد استفاده قرارگرفت. ربات مجهز به سنسورهای کابلی برای اندازهگیری طول در کنار هر عملگر میباشد. طول اولیهی عملگرها ۱۶۹/۹ میلیمتر و فاصلهی هر عملگر از مرکز ربات، ۵۰/۷۵ میلیمتر میباشد. در این بررسی، ۲ حالت تحریک یعنی تحریک سه عملگر با فشار یکسان برای ایجاد حرکت خطی و تحریک دو عملگر با فشار یکسان جهت ایجاد حرکت صفحه ای-فضایی آزمایش گردید. این ارزیابی برای هر کدام از حالات ذکرشده، در سه فشار ۲/۰ بار، ۶/۰ بار و ۸/۰ بار انجام شد.

¹ Abaqus 2018

² Catia-V5R21

³ RealSense-SR300

⁴ Intel

Fig. 11. The robot used in experiments شکل ۱۱: ربات استفادهشده برای آزمون تجربی

bl	e 5. The result	s of experime	nting the first	condition (actu	uation of three	e actuators equ	uall
	درصد خطا در جهت Z	$z_{\rm CC}$ (mm)	y _{CC} (mm)	Z _{Meas.} (mm)	Умеаз. (mm)	فشار (بار)	
	٠/٩	۱۸۵/۹	•	126/2	٣	•/۴	

٠

•

191/7

۲۰۱/۸

٣

٣

جدول ۵: نتایج آزمایش تجربی حالت اول (تحریک مساوی سه عملگر) Ta ly)

جدول ۶: نتایج آزمایش تجربی حالت سوم (تحریک فقط دو عملگر)

Table 6. The results of experimenting the second condition (actuation of only two actuators)

درصد خطا در جهت <i>y</i>	درصد خطا در جهت Z	$z_{\rm CC}$ (mm)	$y_{\rm CC}$ (mm)	$z_{\text{Meas.}}$ (mm)	Умеаз. (mm)	فشار (بار)
٩	• 9	179/4	۲۳/۲	۱۷۸/۲	۲ • /۹	۰/۴
٩/۶	١/٢	١٨٢/٢	۳۷/۲	179/9	87/8	• ۶
۱۲/۸	•/۵	۱۸۳	۵۳/۹	١٨۴	۴۷	•/٨

برای تحریک مساوی سه عملگر، نتیجه آزمایش بهصورت جدول ۵ است و در همین جدول، مقادیر بهدست آمده از کد سینماتیک مستقیم و آزمون تجربی با هم مقایسه شدهاند. در این جدول، نشان
دهنده نتیجه مدل انحنا ثابت و $\mathbf{y}_{\mathrm{Meas}}$ نشان
دهنده مقدار $\mathcal{Y}_{\mathrm{CC}}$ اندازهگیری شدهاست.

.19

٠/٨

جدول ۶، بیانگر نتایج آزمایش تجربی و مقایسه آن با مدل سینماتیک انحنا ثابت برای تحریک فقط دو عملگر است.

خطاهای این مدل انحنا ثابت نسبت به آزمون تجربی شامل تکرارپذیر نبودن سایز عملگرهای ربات در اثر خطاهای ساخت، افقینبودن کامل پایه زیرین ربات، خطای زیاد در هنگام تعیین

مختصات با پردازش تصویر، ایجاد اغتشاشات و عدم نمایش دقیق تغییر طول عملگرها، خطای صفرکردن مکانهای اولیه به دلیل محدودیتهای نصب دوربین و ... میباشد؛ البته علت اصلی خطا در تست تجربی، لحاظ نکردن اثر جاذبه در مدل انحنا ثابت است و این خطا در تمامی روشهای انحنا ثابت که جاذبه را درنظر نگرفتهاند، نسبت به حالت تجربی وجود دارد.

1/8

۱/۵

194/9

7.4/9

۷- نتیجهگیری

در این مقاله، برای سادهسازی نگاه به مسالهی حرکت رباتهای نرم، فیزیک حرکت ربات در فضا مورد توجه قرار گرفت. بر این اساس، R.J. Wood, K. Bertoldi, C.J. Walsh, Modeling of soft fiber-reinforced bending actuators, IEEE Transactions on Robotics, 31(3) (2015) 778-789.

- [6] J. Zhang, H. Wang, J. Tang, H. Guo, J. Hong, Modeling and design of a soft pneumatic finger for hand rehabilitation, in: 2015 IEEE International Conference on Information and Automation, IEEE, 2015, pp. 2460-2465.
- [7] V. Falkenhahn, A. Hildebrandt, R. Neumann, O. Sawodny, Dynamic control of the bionic handling assistant, IEEE/ ASME Transactions on Mechatronics, 22(1) (2016) 6-17.
- [8] A. Melingui, J.J.-B.M. Ahanda, O. Lakhal, J.B. Mbede, R. Merzouki, Adaptive algorithms for performance improvement of a class of continuum manipulators, IEEE Transactions on Systems, Man, and Cybernetics: Systems, 48(9) (2017) 1531-1541.
- [9] W. Felt, Sensing Methods for Soft Robotics, PH.D. Thesis, University of Michigan, 2017.
- [10] B.A. Jones, I.D. Walker, Kinematics for multisection continuum robots, IEEE Transactions on Robotics, 22(1) (2006) 43-55.
- [11] R.J. Webster III, B.A. Jones, Design and kinematic modeling of constant curvature continuum robots: A review, The International Journal of Robotics Research, 29(13) (2010) 1661-1683.
- [12] C. Escande, T. Chettibi, R. Merzouki, V. Coelen, P.M. Pathak, Kinematic calibration of a multisection bionic manipulator, IEEE/ASME transactions on mechatronics, 20(2) (2014) 663-674.
- [13] C. Escande, P.M. Pathak, R. Merzouki, V. Coelen, Modelling of multisection bionic manipulator: Application to robotinoxt, in: 2011 IEEE International Conference on Robotics and Biomimetics, IEEE, 2011, pp. 92-97.
- [14] M. Rolf, J.J. Steil, Constant curvature continuum kinematics as fast approximate model for the Bionic Handling Assistant, in: 2012 IEEE/RSJ International Conference on Intelligent Robots and Systems, IEEE, 2012, pp. 3440-3446.
- [15] I.S. Godage, D.T. Branson, E. Guglielmino, G.A. Medrano-Cerda, D.G. Caldwell, Shape function-based kinematics and dynamics for variable length continuum

ربات نرم سه درجه آزادی فضایی، با ربات سریالی صلبی جایگزین گردید که شکل و موقعیت حاصل از حرکتش، معادل با شکل و موقعیت نہایی ربات نرم تحریکشدہ باشد. مزیت این شیوہ، سادگی و بهره بردن از قوانین مربوط به رباتهای صلب و مطابقت با فیزیک ربات است که این تطابق فیزیکی، در بیشتر مدل های قبلی مورد توجه نبوده است. در این مدل سازی با فرض انحنا ثابت، سینماتیک مستقیم، معکوس و ژاکوبین سرعت ربات استخراج گردید. همچنین با توجه به معادلات سینماتیک مستقیم و معکوس ربات، فضای کاری و شکل ربات در آن تعیین گردید. وجه تمایز کار در این حوزه، اعمال قیود سينماتيكي سيستم جهت تعيين فضاىكارى واقعى ربات مىباشد. نتایج مدلسازی ریاضی، با شبیهسازی المان محدود صحت سنجی شد. نتایج نشان دهنده ۱/۶ درصد خطا برای مدل سینماتیک معکوس نسبت به نتایج شبیهسازی است که معادل با خطای ۳ میلیمتر در ۱۸۹ میلیمتر برای طول عملگرها میباشد. همچنین، ارزیابی صحت مدل نسبت به نتایج حرکت ربات آزمایشگاهی در یک تحریک فضایی، بیانگر خطای مدل سینماتیک به میزان حداکثر ۱۳ درصد، در تشخیص موقعیت مجری نهایی ربات در جهت y است. بنابراین، با توجه به ذکر منابع خطا در اندازه گیریهای مربوط به شبیهسازی و آزمون تجربی، مدل ارائهشده دارای دقت مناسبی میباشد.

منابع

- D. Rus, M.T. Tolley, Design, fabrication and control of soft robots, Nature, 521(7553) (2015) 467-475.
- [2] D. Trivedi, C.D. Rahn, W.M. Kier, I.D. Walker, Soft robotics: Biological inspiration, state of the art, and future research, Applied bionics and biomechanics, 5(3) (2008) 99-117.
- [3] F. Connolly, C.J. Walsh, K. Bertoldi, Automatic design of fiber-reinforced soft actuators for trajectory matching, Proceedings of the National Academy of Sciences, 114(1) (2017) 51-56.
- [4] K.C. Galloway, P. Polygerinos, C.J. Walsh, R.J. Wood, Mechanically programmable bend radius for fiberreinforced soft actuators, in: 2013 16th International Conference on Advanced Robotics (ICAR), IEEE, 2013, pp. 1-6.
- [5] P. Polygerinos, Z. Wang, J.T. Overvelde, K.C. Galloway,

- [22] O. Lakhal, A. Melingui, A. Chibani, C. Escande, R. Merzouki, Inverse kinematic modeling of a class of continuum bionic handling arm, in: 2014 IEEE/ASME International Conference on Advanced Intelligent Mechatronics, IEEE, 2014, pp. 1337-1342.
- [23] O. Lakhal, A. Melingui, R. Merzouki, Hybrid approach for modeling and solving of kinematics of a compact bionic handling assistant manipulator, IEEE/ASME Transactions on Mechatronics, 21(3) (2015) 1326-1335.
- [24] A. Amouri, C. Mahfoudi, A. Zaatri, O. Lakhal, R. Merzouki, A metaheuristic approach to solve inverse kinematics of continuum manipulators, Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers, Part I: Journal of Systems and Control Engineering, 231(5) (2017) 380-394.
- [25] Z. Gong, J. Cheng, K. Hu, T. Wang, L. Wen, An inverse kinematics method of a soft robotic arm with threedimensional locomotion for underwater manipulation, in: 2018 IEEE International Conference on Soft Robotics (RoboSoft), IEEE, 2018, pp. 516-521.
- [26] C. Della Santina, R.K. Katzschmann, A. Biechi, D. Rus, Dynamic control of soft robots interacting with the environment, in: 2018 IEEE International Conference on Soft Robotics (RoboSoft), IEEE, 2018, pp. 46-53.
- [27] S. Akbari, Kinematic Modeling of a Spatial Soft Robot by an Improved Analytical Method Based on Serial Robots, B. Sc. Project, Amirkabir University of Technology (Tehran Polytechnic), 2019. (in Persian)

robotic arms, in: 2011 IEEE International Conference on Robotics and Automation, IEEE, 2011, pp. 452-457.

- [16] I.S. Godage, E. Guglielmino, D.T. Branson, G.A. Medrano-Cerda, D.G. Caldwell, Novel modal approach for kinematics of multisection continuum arms, in: 2011 IEEE/RSJ International Conference on Intelligent Robots and Systems, IEEE, 2011, pp. 1093-1098.
- [17] T. Mahl, A. Hildebrandt, O. Sawodny, A variable curvature continuum kinematics for kinematic control of the bionic handling assistant, IEEE transactions on robotics, 30(4) (2014) 935-949.
- [18] W. Felt, M.J. Telleria, T.F. Allen, G. Hein, J.B. Pompa, K. Albert, C.D. Remy, An inductance-based sensing system for bellows-driven continuum joints in soft robots, Autonomous robots, 43(2) (2019) 435-448.
- [19] Z. Gong, J. Cheng, X. Chen, W. Sun, X. Fang, K. Hu, Z. Xie, T. Wang, L. Wen, A Bio-inspired Soft Robotic Arm: Kinematic Modeling and Hydrodynamic Experiments, Journal of Bionic Engineering, 15(2) (2018) 204-219.
- [20] A. Chawla, C. Frazelle, I. Walker, A Comparison of Constant Curvature Forward Kinematics for Multisection Continuum Manipulators, in: 2018 Second IEEE International Conference on Robotic Computing (IRC), IEEE, 2018, pp. 217-223.
- [21] S. Neppalli, M.A. Csencsits, B.A. Jones, I.D. Walker, Closedform inverse kinematics for continuum manipulators, Advanced Robotics, 23(15) (2009) 2077-2091.

چگونه به این مقاله ارجاع دهیم S. Akbari, H. Ghafarirad, M. Zareinejad, Kinematic Modeling of a Spatial Soft Robot by an Improved Analytical Method Based on Serial Robots . AmirKabir J. Mech Eng., 53(special issue 2) (2021) 1065-1080.

.DOI: 10.22060/mej.2020.17233.6543

بی موجعه محمد ا